

Primjena SAP rješenja u kompaniji MANN+HUMMEL BA d.d. TEŠANJ

MANN+HUMMEL BA (MHBA) je proizvodna kompanija koja pod ovim imenom egzistira od početka 2006. godine, kada je kompanija UNICO FILTER d.d. Tešanj privatizovana od strane njemačke grupacije MANN+HUMMEL. Kao rezultat orijentiranosti menadžmenta kompanije ka uvođenju savremenih informaciono-komunikacionih tehnologija, s ciljem poboljšanja poslovnih procesa i pozicije na tržištu, 2002. godine je implementiran ERP sistem BAAN, koji je u kompaniji bio operativan sve do jula 2007. godine. Nakon privatizacije, kao korporativni standard, u julu 2007. godine implementiran je SAP ERP sistem.

MHBA trenutno ima 74 SAP korisnika koji se svakodnevno koriste sistemom SAP R/3 6.0. SAP i SAP bazirani podsistemi su glavni alati kojima su pokriveni gotovi svi poslovni procesi kompanije. U nastavku je dat pregled implementiranih SAP modula i kratka objašnjenja o stepenu iskorištenosti istih:

1. Material management - MM

Modul MM je dio SAP logističkog procesa koji pruža pomoć kod upravljanja nabavkama i poslovnim logističkim procesima, od nabavke do plaćanja, uključujući i zahtjeve za nabavke materijala, nabavne narudžbe, prijem i izdavanje robe, inventurni proces, sastavnice materijala, održavanje osnovnih podataka o materijalima, stanje zaliha, EDI i WEBEDI sa dobavljačima i slično;

2. Production planning - PP

Modul upravljanja proizvodnim procesima, koji obuhvata: planiranje kapaciteta, upravljanje radnim naložima, planiranje potreba proizvodnje - MRP II, tehnologije, sastavnice...;

3. Sales and Distribution - SD

Ovaj modul obezbjeđuje orijentiranost ka zahtjevima kupaca, od narudžbe do isporuke. Neki od procesa koji su obuhvaćeni i koji se koriste su: upiti, prodajne narudžbe, cjenici, pakovanje, otprema. Organizacija transporta je komponenta koja nedostaje u SAP-u u kompaniji MHBA i radi se na tome da se i ovaj proces realizuje, odnosno doda u korištenom SAP rješenju. Planirano je i uvođenje SOPLEX alata za Customer credit management;

4. Finance and Asset management - FI/AM

Modul upravljanja svim finansijsko-knjigovodstvenim procesima. U kompaniji MHBA se koriste slijedeći podmoduli: glavna knjiga, salda-konta kupaca/dobavljača, upravljanje osnovnim sredstvima, banke, periodični obračuni... U planu je da se uvedu i automatska plaćanja prema bankama i upravljanje blagajnom;

5. Controlling & Investment management - CO/IM

Ovaj modul obezbeđuje upravljanje internim troškovima i izvještavanje, uključujući: troškovne elemente, troškovne centre, profitne centre, interne naloge, proizvodne kalkulacije, upravljanje investicijama, troškove naloga i materijala, uporedbe planirano/ostvareno itd...;

6. Quality management - QM

Do sada je implementiran samo dio ovog modula, i to onaj koji se odnosi na provjeru materijala kod prijema, na reklamacije, praćenje troškova škarta i slično. Očekuje se da će ovaj modul tokom naredne tri godine biti implementiran u punom obimu;

7. Business Warehouse - BW

Modul posebno interesantan za menadžment kompanije. Glavna svrha mu je izvještavanje. U MHBA se koriste velikim brojem već kreiranih izvještaja za sve module, a u narednom periodu će se raditi na izradi i novih izvještaja.

U 2011. godini planirana je implementacija i **Warehouse Management - WM** modula, kojim bi se trebalo značajno poboljšati procese upravljanja skladištima, s kojima u MHBA trenutno imaju određenih problema. Planira se WM implementirati za sva skladišta sirovina i gotove robe, kao i za pojedina skladišta u proizvodnji.

U skoroj budućnosti, ali ne prije 2013. godine, ostaje da se implementira i **Plant Maintenance – PM** modul za upravljanje održavanjem.

Kao glavni alat za PDM/PLM procese, u korporaciji MANN+HUMMEL pa i u MHBA se koriste **CIM database – CIMDB** rješenjem, koje nije SAPov proizvod (SAP ima svoj PLM modul), ali je u pomenutoj korporaciji integrirano i ima direktnu vezu sa SAP sistemom.

Svi novi materijali se kreiraju u ovom sistemu i nakon provođenja potrebnih aktivnosti u vezi s ovim, materijal se "transferira" u SAP. Nakon toga, ostale službe unose svoje osnovne podatke o materijalu. Za izmjene postojećih materijala koristi se workflow mogućnost u CIMDBu. Na taj način se svi podaci o novom proizvodu i izmjenama mogu pratiti i istima se može upravljati pomoću pomenutog CIMDB sistema.

Na slici 1. je dat prikaz implementacije modula SAP i CIM database rješenja u kompaniji MHBA.

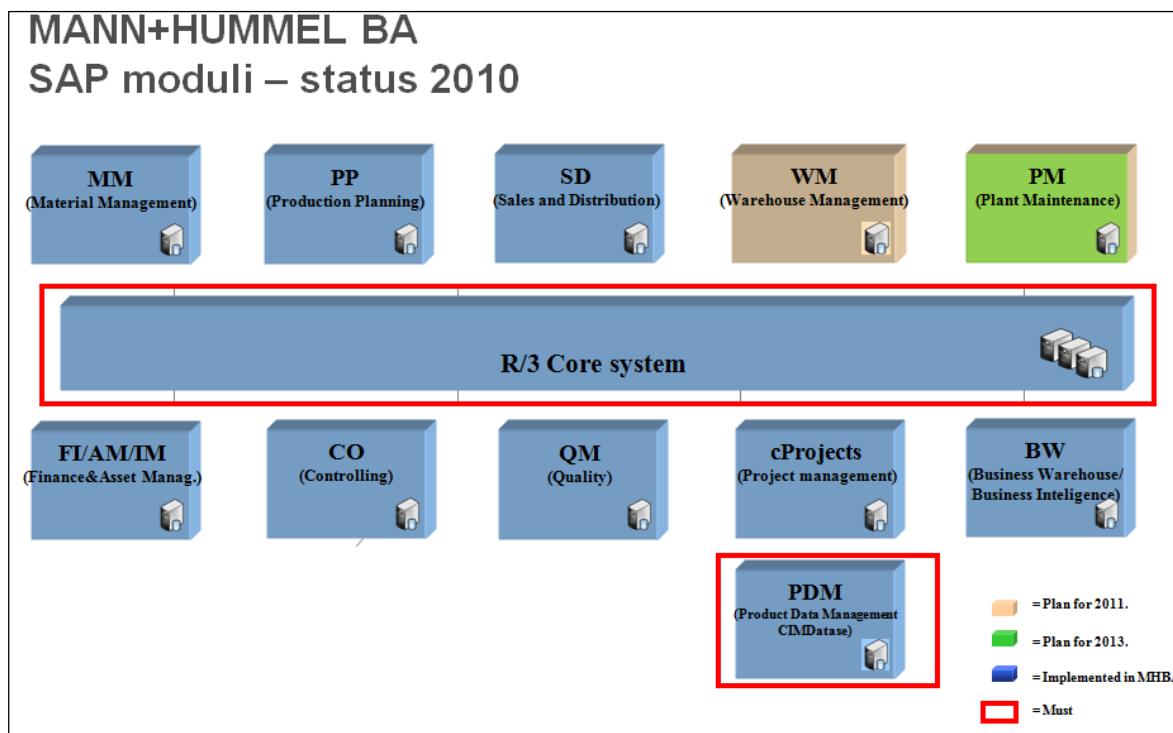
Kompanija MHBA, nakon dugogodišnjeg iskustva u korištenju ERP sistema, a pogotovo SAPa, teško može zamisliti svoje efikasno poslovanje bez ERP rješenja. Bezbroj je benefita koje donosi primjena ovakvog sistema, tako da ih nema smisla ni nabrajati.

Dobra praksa je da za svaki modul postoji ključni korisnik (Keyuser) koji posjeduje veća znanja i vještine od krajnjih korisnika i koji istim služi kao lokalna podrška.

U MHBA kompaniji, prvenstveno na bazi svog iskustva s dosadašnjim korištenjem ERP sistema, pa i SAPa, ukazuju na slijedeće nedostatke pomenutih velikih ERP sistema:

- visoki troškovi implementacije i održavanja za naše standarde,
- potrebna hardverska infrastruktura i
- potrebna posebna znanja i edukacije.

MHBA kompanija plaća kompaniji SAP redovno održavanje za SAP softvere. Sve izmjene i dopune ovih softvera realizuje njemačka firma, što sigurno pruža vrhunski kvalitet, ali na duži period predstavlja prilično opterećenje za MHBA i ukazuje na izraženu potrebu za jakim lokalnim SAP partnerom u Bosni i Hercegovini za ovakvu vrstu poslova. U MHBA se organizuje lokalna podrška unutar kompanije putem pomenutih ključnih korisnika.

Sl. 1. Implementacija modula SAP i CIM database rješenja u kompaniji MHBA

Primjena Oracle E-Business Suite (OEBS) rješenja u kompaniji KLAS d.d. Sarajevo i MIMS d.o.o. Sarajevo

Kompanija KLAS ima 75 licenci, a kompanija MIMS 70 licenci paketa OEBS bundle. Obe kompanije paket su kupile u novembru 2005. godine.

U ovim kompanijama želja je bila da im OEBS pomogne u konsolidaciji poslovnih procesa i poboljšanju unutrašnje efikasnosti. Osim ovoga, u kompaniji KLAS namjera je bila da kroz primjenu OEBS rješenja povećaju prodaju i izvoz, smanje vrijeme razvoja novog proizvoda, smanje troškove proizvodnje i poboljšaju zadovoljstvo svojih kupaca.

Za MIMS i KLAS, tehnologiju integralnog informacionog sistema OEBS implementirao je Oracle-ov partner, PING d.o.o. Sarajevo. Prema izvoru iz kompanije ORACLE BiH d.o.o., implementacija u kompanijama KLAS i MIMS završena je sa svim modulima paketa OEBS bundle (navedenim u nastavku) i trenutno se radi implementacija u ostalim firmama MIMS grupacije.

Kompanije KLAS (izvor: IT menedžer iste) ima slijedeće module/podmodule OEBS paketa:

1. **Business Intelligence**, podmodul modula **Intelligence**, koji obezbjeđuje poslovnu analitiku za nadzor poslovanja u stvarnom vremenu i koji srednjem i višem menadžmentu olakšava uvid u poslovanje. Isti će se implementirati u narednom periodu,
2. **Order Management** modul za upravljanje procesom prodaje, odnosno narudžbama kupaca,
3. **Inventory Management** modul za upravljanje zalihama,
4. **Purchasing i Procurement** moduli za upravljanje poslovnim procesima nabave,
5. **Financials** modul za finansijsko poslovanje, s podmodulima: KUF, KIF, glavna knjiga, stalna sredstva, upravljanje gotovinskim tokovima,
6. **Discrete i Process Manufacturing** moduli za upravljanje proizvodnjom (sastavnice, nalozi za proizvodnju, praćenje lot-ova (porijekla sastavnih komponenti)),
7. **Manufacturing Scheduling** za planiranje i upravljanje redoslijedom različitih poslova proizvodnih kompanija.

Kompanije KLAS i MIMS, odnosno MIMS grupacija plaća kompaniji ORACLE redovno godišnje održavanje za OEBS softvere.

Stalnu podršku ovoj grupaciji za dalji razvoj i izmjene i dopune softvera OEBS sistema pruža pomenuta kompanija PING d.o.o. Sarajevo.

Softverski moduli realizovani kroz lokalna rješenja u kompanijama MHBA i KLAS

U razmatranim kompanijama se za određene poslove koriste lokalnim rješenjima. To se prije svega odnosi na rješenja za obračun plaća i za upravljanje ljudskim resursima.

U kompaniji MHBA planirano sje da se modul za obračun plaća u naredne dvije godine isprogramira u SAPu i integrira u ovaj sistem. U dogledno vrijeme će se isto uraditi i s modulom za upravljanje ljudskim resursima.